

Statenmededeling

Onderwerp

Kamerbrief "Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof"

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741

Programma

Aanpak Stikstof

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De eerste bestuurlijke reflectie op de aangekondigde maatregelen uit de [Kamerbrief "Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof"](#), d.d. 26 juni 2026.

Aanleiding

Direct na het aantreden van het kabinet Jetten is de Taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof ingesteld. Deze taskforce onder leiding van de minister van LVVN heeft een [duidelijke opdracht](#) meegekregen om stappen te zetten om Nederland (en daarmee ook Noord-Brabant) stapsgewijs van het stikstofslot te krijgen. Op 27 maart 2026 heeft de minister van LVVN de Tweede kamer [geïnformeerd](#) over de hoofdlijnen van de invulling van die opdracht. Op 26 juni 2026 heeft de Taskforce haar uitwerking in een Kamerbrief gedeeld. Tevens is er op dezelfde datum een Kamerbrief [PAS-melders](#) uitgegaan en is [het Concept Ontwerp-Natuurplan](#) als bijlage gepubliceerd.

Het Rijk heeft een uitgebreid pakket aan maatregelen voorgesteld om de stikstofdruk te verlagen op de Natura 2000-gebieden en de natuur te herstellen. Dit betreft maatregelen die tot natuurherstel, hydrologisch herstel moeten leiden en flinke impact hebben voor de ondernemers in Noord-Brabant. De maatregelen bestaan onder meer uit een zonerings rondom Natura 2000-gebieden waarbinnen minder stikstof uitgestoten mag worden, bedrijfsspecifieke normen voor de veehouderij, maatregelen in (zones rond) kwetsbare watergebieden (beekdal en grondwaterbeschermingsgebieden met KRW-opgave) en in het nog te sluiten convenant gewasbeschermingsmiddelen. Het

Rijk geeft in de kamerbrief nadrukkelijk aan de voorgestelde maatregelen samen met onder meer de provincies verder uit te willen werken.

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741

Bevoegdheid

Ons college is bevoegd uw Staten te informeren over aspecten die relevant zijn voor het goed kunnen uitvoeren van de provinciale taken en bevoegdheden.

Rollen en belangen

Het Rijk is de systeemverantwoordelijke voor de wetgeving en het beleid inzake natuur(herstel) en het landelijk gebied. Het Rijk zorgt voor de generieke kaders. De provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor de uitwerking/regionale invulling, samen met gemeenten, waterschappen en de lokale stakeholders.

Kernboodschap

1. *Wij zien dat dit kabinet een goede stap voorwaarts zet. Het pakket maatregelen is stevig en vraagt veel van alle betrokkenen.*

Het is een integraal pakket, waarbij er wordt voortgebouwd op onder meer de [bouwstenen die IPO](#) samen met partners heeft opgesteld. Voor agrarisch ondernemers is dit deels een harde boodschap, maar deze schept meer duidelijkheid en biedt daarmee perspectief. Iedereen zal zijn steentje bij moeten dragen om ervoor te zorgen dat herstel van de natuur binnen handbereik komt en daarmee vergunningverlening weer mogelijk wordt. Dit geldt voor alle sectoren ((agrarische) bedrijven, mobiliteit en wonen). Voor dit laatste is het verheugend dat het Rijk de reductiedoelstelling wettelijk gaat vastleggen en concreet aangeeft hoe men dit monitort en welke maatregelen getroffen worden als deze niet gehaald dreigt te worden. Ook is de breedte van het pakket een sterk punt: er ligt een integraal pakket dat de basis biedt voor natuurherstel, verbetering van het watersysteem en voor (agrarisch) ondernemers duidelijkheid en ondersteuning biedt.

Wij gaan met het Rijk in gesprek over de reikwijdte, de uitvoerbaarheid en verdere invulling van deze plannen.

2. *Dit pakket vraagt veel van de agrarisch ondernemers in Noord-Brabant.*

Het pakket van maatregelen heeft een grote impact op de bedrijfsvoering van veel (agrarische) ondernemers in Noord-Brabant, in de zones rondom Natura 2000-gebieden, kwetsbare watergebieden en daarbuiten. Dit gaat veel van hen vragen en het is van belang dat er een stevige ondersteuning voor deze ondernemers beschikbaar komt. Wij geven graag samen met onze partners de benodigde transitie concreet vorm. Dit zodanig dat natuur herstelt en de landbouw weer perspectief krijgt.

3. *Wij spreken graag met het kabinet door over het maatregelenpakket en specifiek over een aantal van de aangekondigde maatregelen.*

Wij zijn blij met het feit dat de minister met de provincies in gesprek gaat om de verdere uitwerking van het beleid vorm te geven. Daarbij zoeken wij

aansluiting bij het IPO dan wel andere provincies. Specifiek voor Noord-Brabant zijn de volgende onderwerpen met name van belang.

- Emissienormen veehouderij

Het Rijk kondigt emissienormen aan voor de varkens- en pluimveehouderij, uitgaande van Best Beschikbare Technieken. Dit wil het kabinet uitwerken samen met de provincies, waaronder Noord-Brabant.

- Zonering rondom Natura 2000-gebieden

Zonering komt rond 14 gebieden in Brabant en twee grensoverschrijdend met Limburg. Rond zeven daarvan¹ kondigt het kabinet een zone van 1000 meter aan. Doel van die zonering is bij te dragen aan het herstel van de natuur in en om de Natura 2000-gebieden en aan het realiseren van KRW-opgaven in kwetsbare watergebieden (grondwaterbeschermingsgebieden en beekdalen). Dit door het wegnemen van drukfactoren als stikstofdepositie, verdroging en gewasbeschermingsmiddelen. Graag gaan we hier met de minister over in gesprek om te komen tot een voor Brabant effectieve aanpak. Dit in samenhang met ons Brabantbrede beleid ten aanzien van stalemissies. Ook hebben wij daarbij aandacht voor de Brabantse situatie waarin er sprake is van grote bronnen op grotere afstand die een grote impact hebben op Natura 2000-gebieden. Voor het herstel van natuur is een integrale aanpak van drukfactoren randvoorwaardelijk waarin het Rijk het voortouw neemt. Wij kijken bij de concrete invulling van de zones nadrukkelijk vanuit een integrale visie naar de transitie van het landelijk gebied. Dit gekoppeld aan de GGA-processen die in de meeste gebieden lopen (zie ook kernboodschap 4).

Normen melkveehouderij

De voorgestelde emissienormen in de melkveehouderij zijn gekoppeld aan de zogenaamde fosfaatrechten. Wij hebben de zorg dat dit een intensivering van deze bedrijven in de hand werkt en daarmee afbreuk doet aan de gewenste ontwikkeling in Brabant.

- Aandachtsgebieden Brainport Eindhoven en de Peel

We hebben recent samen met het Rijk en andere overheidsinstanties onze handtekening gezet onder de [samenwerkingsovereenkomst voor NOVEX De Peel](#). Het kabinet investeert daarvoor 300 miljoen euro in de regio. De investering maakt de uitvoering mogelijk van maatregelen die natuurherstel versnellen, verdroging tegengaan en de stikstofdruk op kwetsbare natuur verminderen.

Wij willen dit ook voor Brainport samen met het Rijk en de regio voortvarend oppakken, zodat voor beide aandachtsgebieden de gereserveerde gelden worden besteed met een zo groot mogelijke impact.

- Buitenlandse stikstofdepositie ontbreekt

De opgave om stikstofdepositie te reduceren is internationaal. Een groot deel van de stikstofdepositie op de Brabantse Natura 2000-gebieden is afkomstig

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741

---

¹ Deursche Peel & Mariapeel; Groote Peel; Kampina & Oisterwijkse Vennen; Kempenland-West; Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux; Loonse, Drunense Duinen & Leemkuilen en Weerter- & Budelerbergen.

uit het buitenland, reductie daarvan is cruciaal voor natuurherstel. Daar staat tegenover dat de Nederlandse aanpak bijdraagt aan natuurherstel in het buitenland. Het is een gemis dat dit geen onderdeel is van de aanpak van het kabinet.

- Natuurpact/Natuurherstelverordening (NHV)

Het kabinet erkent dat herstel en versterking van de natuur cruciaal is om Nederland en daarmee Brabant weer van het stikstof slot te halen. Het Kabinet kondigt aan met provincies nieuwe afspraken te maken over realisatie en beheer van natuur in het Natuurpact 2.0. Onderdeel hiervan worden ook de opgaven die voortkomen uit de NHV en KRW/watersysteemherstel.

Het vandaag gepubliceerde ontwerp-Natuurplan is een eerste stap om te gaan werken aan natuurherstel in Nederland. De gesprekken tussen het Rijk en provincies over de NHV moeten geïntensiveerd worden om zo in september 2027 een goed en werkbaar definitief Natuurplan te hebben. Daarin zal het Rijk de provincies moeten voorzien van voldoende instrumenten en middelen om dit uit te kunnen voeren.

- Rekenkundige ondergrens

Invoering van een rekenkundige ondergrens vraagt om grote zorgvuldigheid. Dit om een probleem als met de PAS-melders te voorkomen. Vanuit Noord-Brabant zullen we dit blijven benadrukken. In de Kamerbrief staat aangegeven dat provincies over een snellere route van invoering van een rekenkundige ondergrens beschikken, namelijk via de omgevingsverordening. Omdat dit kan leiden tot onwerkbaar verschillen tussen provincies is dit geen wenselijke route: het bemoeilijkt de vergunningverlening en leidt tot verschillende toetsingskaders voor ondernemers.

- PAS-melders

We spreken onze zorgen uit over de PAS-melders. Wellicht dat voor een deel van de PAS-melders de invoering van een RKO een oplossing zal bieden.

- Gebiedsanalyse en -plan

Het voorstel van het kabinet om per gebied om zonder een landelijk kader via gebiedsplannen gefaseerd te komen tot vergunningverlening lijkt een onwerkbaar aanpak gezien de onderlinge ruimtelijke samenhang tussen Natura 2000-gebieden.

- Taakstelling per gebied

Nog onduidelijk is wat het effect is van de voorgestelde maatregelen per Natura 2000-gebied. Dit is van belang om te bepalen wat precies de resterende opgave is. We verwachten dat bij de onafhankelijke toetsing eind 2026 inzichtelijk wordt wat de individuele opgave is voor ieder gebied. Het Rijk benoemt daarnaast kwetsbare watergebieden in Noord-Brabant. De aanpak rond deze beekdalen en grondwaterbeschermingsgebieden heeft als doel het realiseren van de KRW-opgaven op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit door het wegnemen van drukfactoren als stikstofdepositie, gewasbeschermingsmiddelen en verdroging.

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741

Met betrekking tot de 23 beken die in beeld zijn voor extensivering van de landbouw, gaan we graag met de minister in gesprek. Zowel over de keuze en categorie-indeling (250 meter bufferzone versus gebiedsspecifieke uitwerking) als over de te nemen maatregelen. Ook ten aanzien van de zes kwetsbare grondwaterwatergebieden bespreken we graag de gezamenlijk te volgen aanpak en hoe deze aan te sluiten op de Brabantse maatregelen. Wij zullen bij de concrete invulling van de aanpak in deze zones/gebieden nadrukkelijk vanuit een integrale visie kijken naar de transitie van het landelijk gebied.

- Taakverzwaring provincies

De voorgestelde maatregelen en plannen leiden wanneer deze in de uitvoering komen tot een verzwaring van onze taken. Over rollen, taken en financiering gaan wij het gesprek aan met het Rijk.

4. *Wij voelen de noodzaak om het Brabants beleid momenteel te continueren*
Uit eerdere analyses is gebleken dat de Noord-Brabantse opgave groter is dan in de rest van Nederland. De opgave om Noord-Brabant van het slot te krijgen blijft urgent, er zijn nu maatregelen nodig om stikstofuitstoot te reduceren en de natuur te herstellen. Brainport Open heeft hierin onze speciale aandacht en gaan het rijk verzoeken om daarin naast ons te staan met rijksmiddelen.

Daarnaast kost het tijd om van plan naar wetgeving te komen en een plan is geen garantie dat dit uiteindelijk tot uitvoering leidt. Wij gaan daarom verder met ons beleid zoals de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof, de beleidskaders Natuur en Landbouw & Voedsel, het Regionaal Water- en Bodemprogramma, de KRW-Impuls en met de Aanpak Landelijk Gebied en de gebiedsgerichte aanpak in de GGA. Hierin wegen we de voorgestelde maatregelen mee en wanneer dat nodig blijkt zullen we ons beleid aanpassen.

De focus in de GGA komt te liggen op korte termijn toewerken naar een geborgd pakket aan maatregelen om de natuur te herstellen en vergunningsverlening weer mogelijk te maken. De verwachte uitwerking op zoning en geborgde aanpak per gebied zal hiervoor bepalend zijn, zowel in randvoorwaarden als tijdspad.

Consequenties en vervolg

We brengen de komende tijd de consequenties van het pakket nader in beeld, in overleg met het Rijk, IPO en onze partners. Hier komen we op een later moment terug bij uw Staten.

Communicatie

Wij informeren partners en stakeholders via de gebruikelijke kanalen.

Bijlagen

-

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Datum

30 juni 2026

Documentnummer

GS: 6351089

PS: 6352741